

Invitație pentru auditori la exercițiul de evaluare a activelor și pasivelor

Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) invită solicitanții să depună propuneri în scopul sarcinilor prevăzute în prezenta invitație. Candidații vor fi selectați pe baza criteriilor de selecție specificate în Secțiunea 10. Candidații vor depune propunerile până la data de 11 august 2020.

1. Prezentare generală

Pentru a dobândi o înțelegere aprofundată și pentru a conștientiza riscurile și vulnerabilitățile sectorului asigurărilor din România, ASF a decis să efectueze un exercițiu de evaluare a activelor și pasivelor (BSR – Balance Sheet Review) în cooperare cu Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA).

Un exercițiu similar a fost efectuat pe piața românească de asigurări în perioada 2014-2015, cu rezultate extrem de relevante atât pentru societățile de asigurare, cât și pentru asigurați. Deși a existat o evoluție constantă a sectorului de la finalizarea acestui exercițiu, piața românească de asigurări se caracterizează printr-un nivel ridicat de concentrare și își menține dependența de asigurarea de răspundere civilă auto (MTPL), precum și o creștere rapidă a anumitor societăți pentru activitatea de credit și garanție.

Evaluarea va fi efectuată de părți externe independente cu o reputație profesională înaltă și cu experiență internațională. Evaluarea va fi supravegheată de un Comitet de Coordonare (SC) care include reprezentanți ai ASF și ai EIOPA.

ASF va selecta un consultant după consultarea Comitetului de Coordonare (denumit în continuare Consultant) care va asigura o aplicare armonizată a metodologiei evaluării de către evaluatorii externi independenți (denumiți în continuare auditori) care efectuează evaluările, precum și un tratament similar al societăților participante de către auditorii respectivi.

Exercițiul acoperă cele 26 societăți de asigurare și reasigurare (denumite în continuare societăți de asigurare) din România cărora le este aplicabil regimul Solvabilitate II. Evaluarea desfășurată de auditori va demara la data de 2 decembrie 2020 și va fi încheiată până la data de 2 martie 2021. Data de referință pentru datele utilizate în evaluare este 30 iunie 2020.

ASF invită solicitanții să depună propuneri cu privire la sarcinile prevăzute în această cerere de propuneri. Solicitanții vor fi selectați de ASF, în consultare cu SC, pe baza criteriilor de selecție specificate la secțiunea 10. Va exista o perioadă pentru eventuale solicitări de informații suplimentare și eventuale modificări ale propunerilor.

2. Obiectivele principale ale BSR

Principalele obiective ale exercițiului de evaluare a activelor și pasivelor sunt:

- a) să analizeze portofoliul de asigurări al fiecărei societăți de asigurare participante în vederea stabilirii obligațiilor din contractele de asigurare, să evalueze adecvarea rezervelor tehnice conform regimului Solvabilitate II și să aibă o estimare fundamentată a valorii economice a rezervelor tehnice respective;
- b) să evalueze adecvarea conform regimului Solvabilitate II a principiilor de recunoaștere și evaluare aplicate tuturor activelor și pasivelor;
- c) analizarea și evaluarea eficienței, conform regimului Solvabilitate II, a transferurilor de risc către terțe părți cu privire la riscurile care decurg din contractele de (re)asigurare subscrise de societățile de asigurare, inclusiv contractele de reasigurare finită;
- d) să calculeze parametrii prudențiali în conformitate cu regimul Solvabilitate II (MCR, SCR, fonduri proprii);
- e) să evalueze adecvarea sistemului de guvernare conform sistemului Solvabilitate II;
- f) să evalueze riscurile aferente societăților de asigurare, să ofere o înțelegere mai bună și să crească gradul de conștientizare privind riscurile și vulnerabilitățile din sectorul asigurărilor, inclusiv potențialele contagiuni asupra restului sectorului financiar și asupra economiei reale.

Aceste evaluări vor include o verificare completă a completitudinii și exactității registrului general al societății de asigurare, analiza portofoliilor de asigurare, metodologiile, active și pasive, inclusiv evaluarea adecvării rezervelor tehnice.

3. Procesul de selecție a auditorilor

Criteriile de selectare a auditorilor sunt descrise în secțiunea 10. După consultarea Comitetului de Coordonare, ASF va aproba lista auditorilor eligibili, care va fi publicată pe site-ul ASF până cel târziu 27 august 2020.

Din momentul publicării listei de auditori de către ASF, fiecare societate participantă va selecta un auditor din listă și îl va comunica ASF (până la data de 28 septembrie 2020). Auditorul va efectua evaluarea activelor și pasivelor în conformitate cu metodologia furnizată de Comitetul de Coordonare și aprobată de ASF.

ASF numește auditorii pe baza alegerii societăților participante. Cu toate acestea, ASF are un drept de veto în ceea ce privește alegerea auditorului, ceea ce înseamnă că ASF va avea puterea de a trece peste selecția efectuată de companii, în urma recomandării Comitetului de Coordonare. Recomandarea Comitetului de Coordonare va avea o justificare clară și fundamentată, bazată pe aspecte precum conflictele de interese existente sau potențiale, adecvarea propunerii auditorilor, inclusiv orele actuariale prevăzute pentru evaluare și o analiză cuprinzătoare a resurselor disponibile, având în vedere numărul total de entități care propun să contracteze serviciile aceluiași auditor.

Alocarea auditorilor va fi publicată pe site-ul ASF până la data de 5 noiembrie 2020, urmând ca, pe baza acestei alocări, societățile participante să încheie contractele cu auditorii. Toate comisioanele auditorilor prilejuate de exercițiul BSR vor fi plătite de respectiva societate participantă.

Societățile participante vor furniza auditorilor toate informațiile necesare. Auditorii vor furniza Consultantului și Comitetului de Coordonare toate informațiile necesare.

4. Ghid metodologic

Comitetul de Coordonare va furniza un ghid metodologic care va viza o aplicare armonizată a metodologiilor de către auditori, precum și un tratament similar al societăților participante de către auditorii respectivi. Auditorii vor trebui să respecte procedurile de lucru stabilite în ghidul metodologic.

Evaluarea activelor și pasivelor se va face în conformitate cu standardele furnizate de regimul Solvabilitate II, care include Directiva Solvabilitate II, Regulamentul delegat al Comisiei 2015/35 din 10 octombrie 2014, Standardele tehnice și Ghidurile EIOPA.

Auditorii vor lua în considerare cadrul legal aplicabil și Standardele internaționale de audit (ISA).

5. Scopul exercițiului de audit

Exercițiul BSR acoperă 26 societăți de asigurare și reasigurare din România (a se vedea anexa 1).

Data de referință pentru BSR este 30 iunie 2020.

Evaluarea se extinde la toate activele și pasivele materiale, inclusiv rezervele tehnice pe baza unei eșantionării suficient de extinsă și suficient de reprezentativă pentru a permite o analiză robustă. Auditorii vor fi obligați să îndeplinească următoarele sarcini:

- Reconcilierea, fiabilitatea, calitatea, suficiența și relevanța datelor - auditorii vor efectua verificări ale informațiilor furnizate de către societățile participante. Impactul se va cuantifica;
- Evaluare și recunoaștere - auditorii vor efectua o evaluare a recunoașterii și evaluării tuturor activelor și pasivelor semnificative, în conformitate cu regimul Solvabilitate II și vor propune ajustări, dacă este cazul, ale valorii activelor și pasivelor;
- Politici contabile - auditorii vor furniza o opinie cu privire la caracterul adecvat al politicilor și metodologiilor contabile utilizate de societățile participante. Impactul se va cuantifica;
- Adecvarea nivelului obligațiilor din contractele de asigurare - auditorii vor efectua o analiză a portofoliului de asigurări, o analiză a metodologiilor interne de calcul a rezervelor tehnice, o analiză a datelor utilizate pentru calcularea rezervelor tehnice și un raport privind constatările și vor propune ajustări corespunzătoare, după caz, la valoarea rezervelor tehnice;

- Eficiența transferurilor de risc - auditorii vor furniza o opinie privind eficacitatea transferurilor de riscuri către terțe părți care decurg din contracte de (re)asigurare subscrise de societate, inclusiv contracte de reasigurare finită. Impactul se va cuantifica;
- Tranzacții intra-grup - auditorii vor evalua impactul tranzacțiilor intra-grup, realizând inclusiv o analiză detaliată a valorii estimate a fi recuperate din activele obținute din tranzacțiile intra-grup. Impactul se va cuantifica;
- Indicatori prudențiali - auditorii vor calcula indicatorii prudențiali în conformitate cu Solvabilitate II (MCR, SCR și fonduri proprii);
- Sistemul de guvernare - auditorii vor furniza o opinie privind adecvarea sistemului de guvernare, inclusiv mecanismele de control intern în vigoare;
- Rapoarte - vezi secțiunea 8.

Toate elementele de mai sus implică prezentarea unui bilanț ajustat în conformitate cu cerințele și principiile Solvabilitate II, un calcul al indicatorilor prudențiali și o eventuală opinie privind îmbunătățirile necesare. Auditorii vor fi obligați să furnizeze totodată și detalii despre metodologiile și ipotezele utilizate pentru efectuarea exercițiului.

Exercițiul BSR se va desfășura la sediul societăților participante.

Auditorii trebuie să ia măsurile necesare înainte de începerea lucrărilor pe teren pentru a asigura disponibilitatea documentelor justificative relevante, precum și a personalului-cheie în societățile participante în timpul evaluării.

Auditorii vor informa Consultantul și Comitetul de Coordonare, cât mai curând posibil, cu privire la orice limitări care ar putea să apară în domeniul de desfășurare a exercițiului înainte sau în timpul BSR. Auditorii vor raporta orice încercare a societăților participante de a restrânge domeniul de aplicare al BSR sau orice lipsă de cooperare din partea societății participante. Auditorii vor consulta Consultantul și Comitetul de Coordonare cu privire la acțiunile necesare, la modul în care poate fi continuat exercițiul BSR și cu privire la eventuale ajustări necesare la domeniul de evaluare sau calendar, fără a afecta termenul pentru finalizarea întregului exercițiu.

Auditorii își exercită judecata profesională și determină natura, calendarul și întinderea procedurilor de evaluare pentru a răspunde obiectivelor, sferei de aplicare și contextului evaluării.

6. Durata

Activitatea de evaluare a auditorilor vor avea loc în perioada 2 decembrie 2020 – 2 martie 2021 (3 luni). Auditorii vor finaliza activitatea prin elaborarea rapoartelor finale (2 martie 2021).

Auditorii trebuie să contacteze societățile participante cât mai curând pentru a agree asupra datei de începere a activității pe teren, dar nu înainte ca evaluarea să fie anunțată oficial de ASF. Nu trebuie depășite 7 zile calendaristice de la data începerii evaluării.

7. Supravegherea

Auditorii vor fi supravegheați de Consultant în consultare cu Comitetul de Coordonare. Consultantul va pune la dispoziție un instrument de Q&A.

8. Rapoarte și termene

Raportul care urmează să fie furnizat este un format de tip AUP (Agreed Upon Procedures) propus pentru proceduri convenite în conformitate cu ISRS 4400 cu un element consultativ.

Obiectivul angajamentului special est ca auditorii să efectueze proceduri de tip audit, așa cum este descris în metodologie și să raporteze asupra constatărilor factice și asupra concluziilor privind constatățile. **Formatul de tip AUP** necesită efectuarea etapelor de audit și, prin urmare, trebuie completat cu referire la celelalte standarde internaționale de audit (AIS).

Procedurile descrise în Metodologie trebuie respectate. Orice abatere de la Metodologie și raționamentele din urmă ar trebui să fie raportate prompt Consultantului și Comitetului de Coordonare pentru a se decide asupra acestora.

Auditorii sunt invitați să își folosească judecata profesională pentru a determina amploarea și natura oricărei proceduri sau informații suplimentare considerate adecvate, ținând cont de aria de activitate solicitată în acest exercițiu și de evaluarea caracteristicilor specifice ale societăților în curs de evaluare. Auditorii trebuie să aplice judecata profesională atunci când transmit concluziile privind constatățile.

8.1 Planuri de lucru și rapoarte de progres

La începutul evaluărilor, fiecare auditor va realiza un plan care va descrie planul de lucru propus pentru efectuarea evaluării, inclusiv procedurile detaliate și calendarul. Acesta include o indicație detaliată a numărului estimat de ore necesare pentru finalizarea fiecărei etape a evaluării, orice limitări așteptate, calculul privind materialitatea și conturile selectate pentru revizuire, precum și orice alte informații considerate relevante pentru societatea respectivă.

Modelele vor fi transmise Consultantului și Comitetului de Coordonare după 14 zile de la data publicării de către ASF a alocării auditorilor. Fiecare auditor va participa la o întâlnire pregătitoare cu Consultantul și SC pentru a oferi o imagine de ansamblu asupra activităților propuse.

Auditorii vor transmite de două ori pe lună Consultantului și Comitetului de Coordonare un raport de progres. Acesta stipulează clar stadiul de punere în aplicare, constatățile și preocupările relevante.

Auditorii pot, în orice moment al evaluării, să întocmească o scrisoare suplimentară în cazul în care consideră că SC și Consultantul ar trebui să fie informați despre fapte și probleme care sunt sau pot fi urgente sau de interes și importanță deosebită pentru finalizarea cu succes a exercițiului BSR.

Rapoartele de progres vor fi redactate în limba engleză.

Auditorii vor trebui să fie disponibili pentru a discuta cu SC și Consultantul în legătură cu rezultatele provizorii în cadrul reuniunilor lunare ale SC și în timpul teleconferințelor.

8.2 Rapoarte finale

Raportul identifică informații financiare privind activele și pasivele societății de asigurare, precum și informații nefinanciare la care s-au aplicat procedurile convenite, include o declarație în ceea ce privește faptul că procedurile efectuate au fost cele convenite, enumeră procedurile efectuate și descrie constatările factice ale auditorului, inclusiv detalii suficiente privind erorile, excepțiile constatate și concluziile.

Auditorii ar trebui să pregătească documentația pentru evaluare și să obțină dovezi adecvate și suficiente pentru a susține concluziile evaluării și să desprindă concluzii rezonabile care vor constitui baza opiniei ca urmare a evaluării.

Auditorii vor elabora un raport specific BSR separat pentru fiecare societate participantă. Consultantul în consultare cu Comitetul de Coordonare va furniza asistență suplimentară privind structura raportului.

Auditorii vor transmite Consultantului și Comitetului de Coordonare rapoartele finale până la 2 martie 2021. Rapoartele finale vor fi emise atât în limba română, cât și în limba engleză.

Auditorilor li se va solicita să prezinte un proiect de raport cu două săptămâni înainte de raportul final, astfel încât Consultantul și Comitetul de Coordonare să beneficieze de timp suficient pentru revizuirea rapoartelor și transmiterea unui feedback și auditorii să beneficieze de timp suficient pentru a efectua actualizările necesare înainte de termenul limită de 2 martie 2021.

9. Confidențialitate

Termenii și condițiile evaluărilor sunt confidențiale între părți și nu vor fi dezvăluite nimănui, cu excepția cazurilor în care este necesar pentru efectuarea evaluărilor.

Auditorii vor menține confidențială orice informație supusă regimului de confidențialitate obținută de la cealaltă parte pe parcursul evaluării, inclusiv rezultatele și livrabilele. În plus, auditorii nu trebuie să utilizeze în viitor informațiile obținute de la cealaltă parte în timpul evaluării, cu excepția cazului în care există o obligație legală sau profesională în acest sens.

10. Cerințe pentru auditori

10.1 Criterii de eligibilitate

Pentru a fi incluși în listă, auditorii trebuie să respecte următoarele cerințe:

10.1.1. Firma nu trebuie să fie consultantul pentru evaluare și nu trebuie să aparțină grupului din care face parte Consultantul;

10.1.2. Firma trebuie să aibă experiență internațională de cel puțin 5 ani în cel puțin trei state membre ale UE în evaluarea activelor și pasivelor societăților de asigurare cu un volum semnificativ de active și/sau în auditarea societăților de asigurare mari și experiență internațională în realizarea evaluărilor calității activelor (AQR) în sectorul bancar sau a evaluărilor bilanțului (BSR) din sectorul financiar, dispuse de guverne, autorități UE sau naționale sau bănci centrale;

10.1.3. Firma ar trebui să demonstreze că are cel puțin o echipă de experți care posedă cunoștințe teoretice și experiență practică de minim 5 ani în sectorul financiar și în evaluarea atât a societăților de asigurări de viață, cât și a celor de asigurări generale, și include cel puțin 1 actuar cu experiență practică în audit sau în evaluarea atât a societăților de asigurare de viață, cât și a celor de asigurări generale care respectă cerințele de la 10.2.1.

10.2 Numirea auditorilor pentru fiecare societate

10.2.1. Pentru evaluarea fiecărei societăți, firma ar trebui să pună la dispoziție o echipă separată și unică, în timp ce este liberă să numească aceeași sau alți membri ai echipei pentru alte societăți supuse evaluării. Echipa necesară pentru fiecare societate participantă va fi compusă din cel puțin 1 manager (partener/director/șef) cu expertiză în evaluarea activelor și pasivelor societăților de asigurări cu un volum semnificativ de active și cu cel puțin 5 ani de experiență profesională în calitate de auditor profesional sau contabil în practica de audit public care are responsabilitatea finală pentru evaluare, 1 expert actuar de înaltă calificare, cu experiență internațională relevantă și cel puțin 5 ani de experiență profesională în calitate de actuar, 1 expert/analist titular al dreptului de a utiliza statutul CFA sau alte calificări profesionale recunoscute la nivel internațional în domeniul finanțelor și 3 experți cu experiență practică de cel puțin 3 ani în auditul sau evaluarea atât a societăților de asigurări de viață, cât și a celor generale cu un volum semnificativ al activelor.

10.2.2. Pentru a încheia un contract cu o societate specifică participantă la exercițiul BSR, auditorul trebuie să respecte în continuare următoarele cerințe:

1. să nu fi desfășurat activități de audit statutar, consultanță sau alt tip de activități (serviciile de consultanță fiscală și de salarizare sunt excluse) la societatea participantă respectivă sau la grupul din care face parte societatea de asigurare în momentul selecției și în timpul exercițiului;
2. să nu fi desfășurat activități de audit statutar, consultanță sau alte tipuri de activități (servicii de consultanță fiscală și de salarizare sunt excluse) la societatea participantă respectivă sau la grupul din care face parte societatea de asigurare în ultimii 5 ani anteriori evaluării;
3. firma sau oricare dintre membrii echipei sale să nu se afle în situații existente sau potențiale de conflicte de interese;
4. expertul actuar ar trebui să fie un actuar calificat, membru al unei Asociații Actuariale recunoscută la nivel internațional.

Evaluările vor fi semnate sau co-semnate de către un partener internațional (cu sediul în afara României)

10.3. Elemente care trebuie trimise la ASF și procedura de selecție

Selecția se va baza pe evaluarea respectării criteriilor de eligibilitate. Pentru a certifica respectarea criteriilor stabilite la punctul 10.1, următoarele elemente vor fi trimise de către solicitanți:

1. O declarație a reprezentanților legali ai firmei privind respectarea cerințelor de la punctele 10.1.1 și 10.1.3 din criteriile de eligibilitate.
2. O descriere detaliată în scris, semnată de reprezentanții legali ai firmei, privind îndeplinirea cerințelor de la punctul 10.1.2 în ceea ce privește experiența firmei, împreună cu o declarație semnată de reprezentanții legali ai firmei privind corectitudinea/acuratețea informațiilor.
3. CV-urile, semnate de persoana în cauză și de cel puțin un reprezentant legal al firmei, care prezintă detalii despre calificarea și experiența echipei care respectă cerințele de la 10.1.3.

10.4. Elemente care vor fi furnizate ASF pentru numirea auditorilor pentru fiecare societate participantă

- (1) Auditorul va furniza ASF CV-ul partenerului sau al altei persoane din firmă care este responsabilă pentru evaluare și pentru semnarea raportului împreună cu CV-urile tuturor membrilor echipei. CV-urile trebuie să includă informații exacte și detalii adecvate privind tipul de evaluări efectuate de personal care indică capabilitatea și capacitatea de a efectua evaluarea, precum și detalii despre experiența specifică relevantă. Fiecare CV trebuie să fie semnat de persoana respectivă (și să fie însoțit de o copie de identificare care să conțină numele, o fotografie și o semnătură și să fie valabil (nu expirat)) și de cel puțin un reprezentant legal al firmei.
2. planificarea detaliată a modului în care solicitantul își propune să efectueze evaluările, inclusiv în ceea ce privește activitatea actuarială;
3. detalii despre termenii și condițiile aplicabile;
4. modul în care se va proteja confidențialitatea și se vor preveni conflictele de interese;
5. o declarație a reprezentantului legal al societății privind conformitatea cu cerințele stabilite în 10.2 și 10.1.3.

În plus, solicitanții vor transmite o descriere a metodologiei de stabilire a prețurilor care să fie utilizată pentru a stabili prețul evaluărilor. Toate elementele trebuie trimise la ASF atât în limba engleză, cât și în limba română.

Anexa 1

Societăți de asigurare participante la exercițiu BSR

1.	ABC ASIGURARI-REASIGURARI S.A.
2.	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.
3.	ASIGURARE REASIGURARE ASIMED S.A.
4.	ASIGURAREA ROMANEASCA - ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.
5.	ASITO KAPITAL S.A.
6.	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP S.A.
7.	BRD ASIGURARI DE VIATA S.A.
8.	COMPANIA DE ASIGURARI - REASIGURARI EXIM ROMANIA (CARE - ROMANIA) S.A.
9.	ERGO ASIGURARI DE VIATA S.A.
10.	ERGO ASIGURARI S.A.
11.	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.
12.	EUROLIFE ERB ASIGURARI DE VIATA S.A.
13.	EUROLIFE ERB ASIGURARI GENERALE S.A.
14.	GARANTA ASIGURARI S.A.
15.	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.
16.	GOTHAER ASIGURARI - REASIGURARI S.A.
17.	GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.
18.	GROUPAMA ASIGURARI S.A.
19.	NN ASIGURARI DE VIATA SA
20.	OMNIASIG VIENNA INSURANCE GROUP S.A.
21.	ONIX ASIGURARI S.A.
22.	POOL-UL DE ASIGURARE IMPOTRIVA DEZASTRELOR NATURALE S.A. (PAID)
23.	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A
24.	SOCIETATEA DE ASIGURARE – REASIGURARE CITY INSURANCE S.A.
25.	UNIQA ASIGURARI DE VIATA S.A.
26.	UNIQA ASIGURARI S.A.